EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 10.11.2020
COM(2020) 729 final

2020/0325 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o določitvi stališča, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Generalnem svetu Svetovne trgovinske organizacije glede sprejetja sklepa o izvzetju nekaterih nakupov živil iz uvedbe prepovedi ali omejitev izvoza

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki se v imenu Unije zastopa v Generalnem svetu Svetovne trgovinske organizacije (STO) o predlogu za izvzetje nakupov živil za nekomercialne humanitarne namene s strani Svetovnega programa za hrano iz uvedbe prepovedi ali omejitev izvoza.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Marakeški sporazum o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije

Po predlaganem sklepu Sveta se Evropska komisija pooblasti, da v imenu Unije podpre sklep, ki bo sprejet v Generalnem svetu Svetovne trgovinske organizacije (STO). Svetovna trgovinska organizacija je bila ustanovljena z Marakeškim sporazumom (v nadaljnjem besedilu: Sporazum STO), ki je začel veljati 1. januarja 1995.

Evropska unija je pogodbenica navedenega sporazuma.

2.2. Ministrska konferenca in Generalni svet Svetovne trgovinske organizacije

V skladu z odstavkom 1 člena IV Sporazuma STO je Ministrska konferenca pristojna za sprejemanje odločitev o vseh zadevah na podlagi katerega koli mnogostranskega trgovinskega sporazuma.

Vendar v skladu z odstavkom 2 člena IV Sporazuma STO naloge Ministrske konference v presledkih med njenimi sestanki opravlja Generalni svet.

V skladu z odstavkom 1 člena IX Sporazuma STO si organi STO prizadevajo odločati soglasno.

2.3. Predvideni akt Generalnega sveta Svetovne trgovinske organizacije

Odstavek 2(a) člena XI GATT 1994 dovoljuje članicam STO uvedbo prepovedi ali omejitev izvoza za kmetijske pridelke, tudi živila za humanitarne namene, ob upoštevanju določb člena 12 Sporazuma STO o kmetijstvu.

V zvezi s pandemijo COVID-19 so nekatere članice STO znova uvedle omejitve ali prepoved izvoza za kmetijske pridelke.

Generalnemu svetu STO bo na zasedanju decembra 2020 ali naslednjem zasedanju leta 2021 morda predlagano, da sprejme sklep o izvzetju nekomercialnih humanitarnih nakupov živil s strani Svetovnega programa za hrano iz uvedbe prepovedi ali omejitev izvoza.

Predlog je podan za namene kritične humanitarne pomoči Svetovnega programa za hrano, ki je zdaj še nujnejša zaradi pandemije COVID-19 in drugih kriz.

Sklepi STO se sklepajo soglasno. Zato mora Svet sprejeti sklep na podlagi člena 218(9) PDEU, s katerim bo EU pooblastil, da se pridruži soglasju.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Cilj tega predloga je omogočiti Evropski uniji, da se pridruži soglasju o sprejetju sklepa o izvzetju nakupov živil za nekomercialne humanitarne namene s strani Svetovnega programa za hrano iz uvedbe prepovedi ali omejitev izvoza po možnosti že na zasedanju Generalnega sveta STO decembra 2020 ali na njegovem naslednjem zasedanju leta 2021.

Z vidika Unije je pravočasen sklep Sveta o pridružitvi soglasju o tem vprašanju na Generalnem svetu bistvenega pomena za ohranitev položaja EU v STO, zlasti glede na nujni humanitarni okvir tega vprašanja zaradi pandemije COVID-19.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Ministrska konferenca STO je organ, ki je ustanovljen s Sporazumom o STO in je v skladu z odstavkom 1 IV pristojen za odločanje o vseh zadevah, za katere velja kateri koli večstranski trgovinski sporazum, tudi za sprejemanje odločitev s pravnim učinkom.

V skladu z odstavkom 2 člena IV Sporazuma STO naloge Ministrske konference v presledkih med njenimi sestanki opravlja Generalni svet.

Navedeni predvideni akti se štejejo za akte s pravnim učinkom, saj lahko vplivajo na pravice in obveznosti Unije.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep iz člena 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega se v imenu Unije zastopa stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno trgovinsko politiko.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 207 PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti prvi pododstavek člena 207(4) v povezavi s členom 218(9) PDEU.

5. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker se bo z aktom Generalnega sveta STO o izključitvi živil, kupljenih za nekomercialne humanitarne namene s strani Svetovnega programa za hrano, iz prepovedi ali omejitev izvoza dopolnil Sporazum o STO, ga je po sprejetju primerno objaviti v *Uradnem listu Evropske unije*.

2020/0325 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o določitvi stališča, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Generalnem svetu Svetovne trgovinske organizacije glede sprejetja sklepa o izvzetju nekaterih nakupov živil iz uvedbe prepovedi ali omejitev izvoza

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 207(4) v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Unija je 22. decembra 1994 s Sklepom Sveta 94/800/ES[1] sklenila Marakeški sporazum o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (v nadaljnjem besedilu: Sporazum STO), ki je začel veljati 1. januarja 1995.

(2) V skladu z odstavkom 1 člena IV Sporazuma STO je Ministrska konferenca Svetovne trgovinske organizacije (STO) pristojna za sprejemanje odločitev o vseh zadevah na podlagi katerega koli mnogostranskega trgovinskega sporazuma.

(3) V skladu z odstavkom 2 člena IV Sporazuma o STO naloge Ministrske konference v razdobjih med sestanki Ministrske konference opravlja Generalni svet STO.

(4) V skladu z odstavkom 1 člena IX Sporazuma o STO organi STO po možnosti odločajo soglasno.

(5) Generalnemu svetu STO bo na zasedanju decembra 2020 ali naslednjem zasedanju leta 2021 morda predlagano, da razpravlja o sklepu, katerega cilj je izvzetje živil, ki jih v nekomercialne humanitarne namene kupi Svetovni program Združenih narodov za hrano, iz prepovedi ali omejitev izvoza.

(6) Primerno je določiti stališče, ki se v imenu Unije zastopa v Generalnem svetu STO, saj bo sprejeti sklep za Unijo zavezujoč.

(7) Odstavek 2(a) člena XI GATT 1994 dovoljuje članicam STO, da v določenih razmerah uvedejo prepovedi ali omejitve izvoza. V členu 12 Sporazuma o STO so navedeni dodatni pogoji, ki jih morajo članice STO upoštevati v takih primerih. Članice STO so med pandemijo COVID-19 sprejele take ukrepe, ki lahko zadevajo tudi živila, kupljena za nekomercialne humanitarne namene.

(8) Nakupe Svetovnega programa za hrano v humanitarne namene bi bilo treba izvzeti iz prepovedi in omejitev izvoza, kar zadeva kritično humanitarno pomoč Svetovnega programa za hrano, ki je med pandemijo COVID-19 še nujnejša.

(9) V Generalnem svetu STO Unijo zastopa Komisija v skladu s členom 17(1) Pogodbe o Evropski uniji –

[1] UL L 336, 23.12.1994, str. 1.

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Generalnem svetu Svetovne trgovinske organizacije (v nadaljnjem besedilu: Generalni svet STO) na zasedanju decembra 2020 ali naslednjem zasedanju leta 2021, je:

če članice STO dosežejo soglasje o izvzetju živil, ki jih Svetovni program za hrano kupi za nekomercialne humanitarne namene, iz uvedbe prepovedi ali omejitev izvoza, se Unija pridruži temu soglasju. Predstavniki Unije v Generalnem svetu STO se lahko dogovorijo o manjših spremembah osnutka stališča brez nadaljnjega sklepa Sveta.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik